

2119/33982
כב' באלול תשע"ג
28 באוגוסט 2013

לכבוד	לכבוד	לכבוד
גב' עדי טל, רו"ח ועו"ד	מר ישראל קליין, עו"ד	מר מוטי ימין, עו"ד
ראש היחידה המקצועית החשבונאית	ראש תחום חקיקה - תאגידים	מנהל מחלקת תאגידים
רשות ניירות ערך	רשות ניירות ערך	רשות ניירות ערך
רח' כנפי נשרים 22	רח' כנפי נשרים 22	רח' כנפי נשרים 22
<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>

ג.א.נ.,

הנדון: טיוטת תיקון תקנות ניירות ערך בעניין הקלות לחברות קטנות

הלשכה מתכבדת להגיש בזה את הערותיה לטיוטה שבנדון. ההערות המפורטות גובשו על ידי צוות בראשותו של רו"ח אדיר ענבר.

ביום 19 בפברואר 2013 העבירה הלשכה לרשות ניירות ערך את תגובתה בעניין טיוטת תיקון תקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010, ותקנות נוספות (להלן: "התגובה מפברואר"). התגובה מפברואר התייחסה, בין היתר, לעקרונות של פישוט הגילוי בדוחות הכספיים ולקריטריונים בסיסיים שלפיהם יש לשקול תיקונים בתקנות ניירות ערך. באותה תגובה נאמר, בין היתר, כי:

"... תיקונים חלקיים (המכונים "הקלות") אינם יכולים עוד לבוא במקום חשיבה מחדש על כל התקנות מנקודת האפס (Fresh Start). חשיבה חדשה כזאת הינה הכרחית לאור כל נתוני הרקע המפורטים לעיל, ובמיוחד לאור עקרונות טיוב וקיצור הדוחות שהרשות עצמה התוותה. חשיבה חדשה כזאת חייבת להתחיל מנקודת האפס - מצב שבו התקנות אינן קיימות כלל - ולהצדיק את הנחיצות בקיומה של כל תקנה ותקנה בהתאם לקריטריונים בסיסיים, ברורים ומוגדרים מראש. מבחן הנחיצות בהתאם לקריטריונים בסיסיים כאלה אינו מספיק כשלעצמו אלא נדרש לבסס תחת אותם קריטריונים כי משקל הנחיצות של המידע הנוסף לפי התקנה הנדונה עולה על משקל העומס הנוסף הכרוך בהפקת אותו מידע והחיסרון האינהרנטי הנובע מהארכת הדוחות. לדעת הלשכה, עצם העובדה שתקנה כלשהי קיימת מזה עשרות שנים אינה יכולה עוד להיות מעין ברירת מחדל המהווה שיקול בהצדקת המשך קיומה של אותה תקנה."

הלשכה בדעה כי ההקלות המוצעות בטיוטה הנדונה כאן הן חשובות משום שהן פועלות להפחתת העלויות לחברות המדווחות, וכן יש בהן כדי לסייע בקיצור משך הכנת הדוחות הכספיים, וזאת ללא פגיעה בעניינם של קוראי הדוחות. יחד עם זאת, בהתאם לאותם קריטריונים בסיסיים אשר פורטו בתגובה מפברואר (כמצוטט לעיל) ובהתאם לשיקולים הנוספים המפורטים בהמשך תגובתנו זו, הלשכה סבורה כי **3 (מתוך 4) ההקלות המפורטות בטיוטה הנדונה צריכות לחול על כלל התאגידים המדווחים ואין כל סיבה של ממש לא לעשות כן**. יודגש, כי החלת ההקלות האמורות על כלל התאגידים המדווחים אף תייתר את הדיון סביב אופן סיווגן של "חברות קטנות" לעומת יתר החברות, על כל הכרוך בכך או המשתמע מכך.

להלן 3 (מתוך 4) ההקלות שצריכות לחול על כלל התאגידים המדווחים:

1. העלאת סף המהותיות המצריך צירוף הערכות שווי;
2. העלאת סף המהותיות המצריך צירוף דוחות חברות כלולות בדוחות כספיים ביניים;
3. ביטול הדרישה לדוח לפי "ועדת גלאיי" (למעט לגבי מגזר צר וממוקד של תאגידים, שאינם תאגידים בנקאיים או מבטחים, שעיקר עיסוקם הוא פעילות פיננסית).

להלן ההערות הפרטניות של הלשכה ביחס להקלות המוצעות בטיוטה הנדונה:

1. העלאת סף המהותיות המצריך צירוף הערכות שווי

הלשכה הביעה בתגובה מפברואר את דעתה ביחס לסף המהותיות המצריך צירוף הערכות שווי (סעיף 5א במכתב המשלים) כלהלן:

"... בהמשך להצעת הרשות במסגרת "מפת הדרכים" להעלות את סף המהותיות לצירוף הערכות שווי עבור חברות קטנות, הלשכה סבורה כי יש מקום לשקול מחדש את הדרישה לצירוף הערכות שווי מהותיות מאוד ומתן מידע בדבר הערכות שווי מהותיות ומהותיות מאוד. בכלל זאת, הלשכה בדעה כי יש מקום להעלות את הספים הכמותיים, במקרים מסוימים¹, וכן לשקול הוספת שיקולים איכותניים נוספים המתחשבים במטרת הערכת השווי, אופי פעילות החברה, דפוסי רווחיותה ומהות נכסיה. זאת, מאחר ובראיית הלשכה המבחנים הקיימים עלולים להביא לצירוף מספר רב מדי של הערכות שווי, באופן שעלול להקשות על הציבור לברור את המידע המהותי ולייחס לו את החשיבות הראויה; תורמים ליצירת "עומס דיווחי"; ובמקרים מסוימים כלל לא ברורה התרומה של הערכות השווי המצורפות ושל המידע הנכלל בגין הערכות שווי מהותיות ומהותיות מאוד למשתמשים השונים בדוחות הכספיים - ובכלל זאת, האם ובאיזו מידה הן משרתות אותם בפועל.

חשוב להדגיש כי כניסתו לתוקף של IFRS 13 החל משנת 2013 מצדיקה ביצוע של בחינה רחבה ומחודשת של הנושא, שכן IFRS 13 מספק הנחיות מפורטות יותר מאלו שהיו קיימות עד כה לאופן קביעת השווי ההוגן וכן קובע הנחיות גילוי נרחבות ביותר באשר לאופן מדידת השווי ההוגן וההנחות המשמעותיות שנלקחו בחשבון במודל בו נעשה שימוש. יתר על כן, עם כניסתו לתוקף של IFRS 13 תוקן גם IAS 34, כך שדרישות גילוי רחבות המתייחסות לשווי הוגן יקבלו ביטוי החל מהרבעון הראשון של 2013 גם בדוחות ביניים."

¹ כך למשל, חברות בעלות יתרת מוניטין מהותית אשר עורכות בחינת ירידת ערך שנתית בשל הדרישה ב- IAS 36 מבלי שמתקיימים סממנים כלשהם המצביעים על ירידת ערך, נדרשות לצרף מדי שנה את הערכת השווי, אף על פי שהערכה זו אינה בהכרח תורמת מידע רלוונטי ו/או משמעותי למשתמשי הדוחות הכספיים לצורך קבלת החלטות כלכליות. דוגמה נוספת הינה חברות המתאפיינות ברווחיות נמוכה או אפסית (break even), המצטרפות כיום, על פי הקווים המנחים בעמדה משפטית מספר 105-23, הערכות שווי שהשפעתן הכמותית במונחים כספיים איננה משמעותית אך בבחינה של ההשפעה היחסית שלהן על הרווח הנקי התוצאה הינה כי יש לצרף את הערכת השווי.

שיקולים אלה נכונים ותקפים לגבי כלל התאגידים מדווחים ולא רק לגבי "חברות קטנות". בהתאם לנורמות המקובלות בעולם, גם תאגידים מדווחים גדולים אינם צריכים "לנפח" את דוחותיהם או ליצור עומס מידע אשר באופן אינהרנטי מכביד על קורא סביר ומערפל את הבנת המידע החשוב והנחוץ באמת לקוראים ולמשתמשים בדוחות.

לכן, על מנת למנוע עומס דיווחי מוגבר ומיותר, נכון וראוי שהקלה זו תחול לגבי כלל התאגידים המדווחים.

2. העלאת סף המהותיות המצריך צירוף דוחות חברות כלולות בדוחות כספיים ביניים

הלשכה סבורה כי השיקולים המפורטים לעיל לגבי הערכות שווי (הפסקה הראשונה בציטוט מתוך התגובה מפברואר) נכונים ורלוונטיים גם לעניין צירוף דוחות חברה כלולה בדוחות כספיים ביניים. גם כאן שיקולים אלה נכונים ורלוונטיים לגבי כלל התאגידים המדווחים.

לכן, על מנת למנוע עומס דיווחי מוגבר ומיותר, נכון וראוי שגם הקלה זו תחול לגבי כלל התאגידים המדווחים.

3. ביטול הדרישה לדוח לפי "ועדת גלאי"

לדעת הלשכה, דרישות הגילוי שנקבעו בדוח "ועדת גלאי" אינן עומדות מלכתחילה בקריטריונים הבסיסיים, המפורטים בתגובה מפברואר כמצוטט לעיל, באופן שיכול להצדיק את החלתן על כלל התאגידים המדווחים. מדובר בדרישות גילוי מכבידות ומורכבות, אשר המובנות (understandability) שלהן למשקיע סביר מוטלת בספק ניכר. כמו כן, דרישות הגילוי האמורות אינן "מתכתבות" עם דרישות הגילוי בדבר מכשירים פיננסיים הכלולות בדוחות הכספיים עצמם מכוח IFRS 7, דבר שאינהרנטית עשוי לבלבל את קוראי הדוחות. מאחר שהגילוי בהתאם ל-IFRS 7 הוא ממילא חובה מובנית, לא ברור כלל אם התועלת השולית של דרישות הגילוי הנוספות הקבועות בדוח "ועדת גלאי" הינה חיובית או שלילית. גם אם יהיה מי שיטען שלדרישות הגילוי הנוספות יש עדיין תועלת שולית חיובית, הרי שיהיה עליו להוכיח כי התועלת הנובעת, לשיטתו, מדרישות נוספות אלה עולה באופן ברור על העלות והעומס הכרוכים בהפקת המידע הנוסף ועל החיסרון האינהרנטי הנובע מהארכת הדוחות.

רשות ניירות ערך אף הכירה בכך כי: "נשמעו טענות לפיהן בחברות קטנות התועלת השולית הנובעת מהגילוי בהתאם לתוספת השנייה ביחס לגילוי המתחייב מכח הוראות IFRS 7, קטנה מהעלות המינימלית של יישום הוראות התוספת השנייה בחברות הקטנות. העלויות הכרוכות בהכנת הגילוי המתחייב מהוראות התוספת השנייה, מחייבות לא אחת היוועצות ביועצים חיצוניים, ובאות לידי ביטוי הן בעלויות כספיות, והן בעלויות של תשומות ניהוליות, כגון דיון בדירקטוריון אודות הגילוי".

הלשכה מצטרפת לטענות שהועלו בפני רשות ניירות ערך כאמור בפסקה הקודמת. אולם, הלשכה סבורה כי אין מדובר בטענות שרלוונטיות לחברות קטנות בלבד, אלא בטענות ראויות ונכונות לגבי כלל התאגידים המדווחים, למעט כאלה שעיקר עיסוקם הוא בפעילות פיננסית.

דרישות הגילוי הנוספות שנקבעו בדוח "ועדת גלאי" אינן חלות ממילא על תאגידים בנקאיים ועל מבטחים, ולפיכך המגזר היחיד שלגביו הן עדיין רלוונטיות הוא מגזר צר וממוקד של תאגידים אחרים אשר עיקר עיסוקם הוא בפעילות פיננסית.

לכן, על מנת למנוע עומס דיווחי מוגבר ומיותר, נכון וראוי שגם הקלה זו תחול לגבי כלל התאגידים המדווחים (למעט מגזר צר וממוקד של תאגידים, שאינם תאגידים בנקאיים או מבטחים, אשר עיקר עיסוקם הוא בפעילות פיננסית).

הלשכה בדעה כי לא זו בלבד שצעד כזה יפחית את העומס והעלויות לתאגידים המדווחים, אלא שהוא יוביל לביטול סתירות וכפילויות מיותרות ויהפוך את הדוחות לבהירים, נהירים וקצרים יותר, לטובת ציבור הקוראים והמשתמשים בהם.

4. פטור מהערכת אפקטיביות של רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי ועל גילוי

הלשכה סבורה כי הפטור המוצע הינו הקלה נכונה. הקלה זאת היא היחידה שרלוונטית רק לחלק מהתאגידים המדווחים.

בהתחשב בכך, ראוי לשקול באופן ספציפי יותר את הגדרת המאפיינים של אותם תאגידים אשר לגביהם תחול ההקלה הנדונה (זאת במקום ההגדרה המוצעת כעת של "חברות קטנות"). בנוסף, מאחר שהערכת האפקטיביות לפי iSOX מתייחסת לתום שנת הדיווח, ראוי שבחינת התקיימות המאפיינים שייקבעו תיעשה למועד הקרוב ככל האפשר לביצוע הערכת האפקטיביות, ובכל מקרה לא לפני אמצע שנת הדיווח.

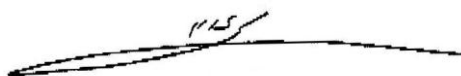
אין זה מיותר לחזור ולהדגיש את עמדתה של הלשכה, הברורה והידועה לכם, בעניין הבעיות העקרוניות והמשמעותיות מאוד של שיטת ה-iSOX (לגבי התאגידים שעליהם לא תחול ההקלה הנדונה). לאחר שסוכם כי עניין עקרוני ויסודי זה יטופל כבר במהלך שנת 2011, הלשכה סבורה כי הגיע הזמן להתייחס לעניין באופן ראוי ולא להתעלם ממנו ולהעבירו מדי שנה אל השנה הבאה אחריה. הלשכה סבורה עוד כי החלת ההקלה הנדונה לגבי חלק מהתאגידים - יש בה כדי להקל משמעותית על קבלת החלטות ראויות בעניין מודל ה-iSOX שיחול לגבי יתר התאגידים.

נדגיש כי ראוי לדון גם בהקלות נוספות מעבר ל-4 ההקלות הנדונות בטיטה שבנדון. במסגרת זאת חשוב במיוחד לדון בהקלות מהותיות בעניין "דוח סולו", לרבות פטור מהחובה לפרסמו גם בדוחות ביניים (למעט במצבים מיוחדים מסוימים).

בכבוד רב,

אדיר ענבר, רו"ח
סגן נשיא הלשכה
יו"ר המועצה המקצועית

יזהר קנה, רו"ח
סגן נשיא הלשכה
יו"ר הוועדה לתקני ביקורת
ולנהלי ביקורת

ארנון רצקובסקי, רו"ח
יו"ר הוועדה לכללי חשבונאות
ודיווח כספי

העתקים:

מר דוד גולדברג, רו"ח - נשיא הלשכה
מר יהודה אלגריסי, רו"ח - רואה החשבון הראשי - מחלקת תאגידיים, רשות ניירות ערך
חברי הצוות: אדיר ענבר, רו"ח – יו"ר הצוות
דני ויטאן, רו"ח
עידו וקסלבאום, רו"ח
אילן מנור, רו"ח
גלית ניב-בורשן, רו"ח
חיים פרנקל, רו"ח
דורית קדוש, רו"ח
יזהר קנה, רו"ח
ארנון רצ'קובסקי, רו"ח
רן שרמן, רו"ח